Idees d’actualitat

Les darreres dues setmanes venen marcades per la inhabilitació del President de la Generalitat per part del Tribunal Suprem espanyol, el fet que la pandèmia de COVID-19 ja hagi fet més d’un milió de morts arreu del món i les greus tensions entre el govern espanyol i la presidenta de la Comunitat de Madrid respecte de la gestió desastrosa de la capital espanyola en la lluita contra el coronavirus. Des del *Diari de les idees* tornem avui amb aquesta nota d’anàlisi de l’actualitat.

Espanya està instal·lada en el bucle de la pandèmia i l’Estat és líder indiscutible de nous contagis i riscs de rebrot. Un estudi de la prestigiosa revista *The Lancet* que compara l’estratègia de nou països a l’hora de dissenyar i aplicar les mesures de confinament i desconfinament per combatre la pandèmia de coronavirus denuncia tot el que s’ha fet malament. Destaca que Espanya no ha aconseguit posar en marxa un sistema eficaç de cerca, prova, rastreig, aïllament i suport abans de suavitzar les restriccions del confinament. A la vegada, també subratlla que el sistema de salut pública a Espanya ha hagut de patir simultàniament les conseqüències d’una dècada d’austeritat. Si algú es pregunta encara per què s’ha de deixar circular el coronavirus i prioritzar l’economia com defensa Isabel Díaz Ayuso per la Comunitat de Madrid, els analistes de dades de la Universitat Johns Hopkins ofereixen una resposta contundent: un milió de morts. Aquest milió, tothom ho sap, no és la xifra real. Són només les morts que s’han pogut explicar. Les que no s’han comptat representen probablement un altre milió, segons una anàlisi que ha realitzat la revista *The Economist*. La qual cosa suma uns dos milions de morts en poc més de sis mesos, ja que la pandèmia es va expandir ràpidament a nivell global a partir de març. Per posar-ho en context: són més que totes les morts de la tuberculosi, la malària i la sida juntes en aquest període (1,4 milions en sis mesos, segons dades d’*Our World in Data*). I són la prova que aquest virus, que tenim tendència a subestimar perquè la majoria dels casos de COVID-19 són lleus, i perquè ens resistim a renunciar al benestar que havíem aconseguit, és en realitat el causant d’una gran mortalitat global. Ho és malgrat tots els obstacles que li hem posat, malgrat tots els confinaments i restriccions que ens hem imposat. Si el deixem circular lliurement, les xifres de morts augmentaran, especialment entre la gent gran, les persones vulnerables i aquelles amb menys recursos. És interessant l’article que Cristina Sen dedica a *La Vanguardia* a la campanya *Old lives matter* impulsada

per més de 40 organitzacions científiques, sanitàries i socials de tot el món per sensibilitzar la població i lluitar contra l'*edatisme*, la discriminació contra la gent gran basada en falsos prejudicis instal·lada en totes les societats. Ens hem de plantejar, doncs, si el tipus de societat en què volem viure, és una societat que renuncia a protegir els seus ancians, els seus malalts i els més necessitats per protegir els interessos dels més joves, sans i rics? Aquest és el buit ètic i moral que defensen personatges com Trump i Bolsonaro.

A nivell internacional, la commemoració del 75è aniversari de les Nacions Unides és motiu de reflexió sobre els paper de les grans institucions de governança multilaterals. Així, l'ex-secretari general de l'OTAN Javier Solana aprofita una tribuna a *El País* per fer el balanç i afirma que malgrat les limitacions que afligeixen l'organització, el món estaria pitjor si no existís. En efecte, no convé infravalorar els riscos que implica l'insistent degoteig actual d'actes arbitraris contra el dret internacional davant dels quals l'ONU representa pràcticament l'únic baluard. A la vegada, tampoc no es pot menystenir la seva capacitat de mobilització per abordar reptes globals -com la pobresa i el canvi climàtic- a través d'iniciatives tan destacades com els Objectius de Desenvolupament del Mil·lenni, així com dels seus successors, els Objectius de Desenvolupament Sostenible. Tanmateix, tampoc no es poden obviar les greus mancances d'aquest sistema de governança, tal com apunta Hannah Ryder a *Foreign Policy* on considera que el balanç de l'ONU ha estat bastant trist pel que fa al manteniment de la pau i aposta per una estructura renovada del Consell de Seguretat que permetria convertir els 15 seients permanents actuals en temporals, durant períodes de cinc anys per proporcionar més continuïtat, amb una competència oberta i no regional per a cada seient, a més de restriccions clares i supervisades respecte de les despeses de lobby. És evident, doncs que de cara a encarar els reptes de futur enmig d'una crisi sanitària i econòmica de dimensions colossals, el món no pot continuar sense una governança a l'alçada dels reptes actuals. L'altra gran institució global que està travessant un període complicat és l'Organització Mundial de la Salut malgrat que, tot i les limitacions degudes al seu sistema de funcionament, ha fet una tasca bastant notable a l'hora d'afrontar la pandèmia de COVID-19. Així, doncs, *The Economist* revela que un grup de treball intern està estudiant una sèrie de reformes per tal que l'OMS pugui disposar del poder per investigar els brots de forma més independent i establir un sistema perquè l'agència pugui emetre advertències sobre emergències de salut pública molt més ràpidament. En efecte, els riscos d'un sistema de salut mundial fragilitzat es mesuren avui dia bilions de dòlars mentre que la pèrdua en vides humanes ja ha ultrapassat el milió de persones.

Una crisi de governança multilateral que, d'altra banda, també pot ser una oportunitat. Així, Wolfgang Ischinger, president de la Conferència de Seguretat de Munic, constata que els elements constitutius de l'ordre internacional comencen a desfer-se i que les certeses que el món donava per descomptades durant els últims 50 o 60 anys s'estan evaporant. Aquesta crisi, però, pot ser una oportunitat perquè Europa surti reforçada ja que si una sèrie de problemes no es poden resoldre a escala nacional (com ho està demostrant la crisi del coronavirus) es necessita un organisme supranacional que hi posi remei. I Europa és una de les poques regions del món que ja disposa d'aquesta eina que, malgrat totes les seves imperfeccions i mancances, paga la pena enfortir. Mentrestant, a *Foreign Affairs*, David McKean i Bart M. J. Szewczyk reivindiquen la necessitat d'una aliança renovada i

reforçada en la col·laboració transatlàntica que miri més enllà dels estralls que hi ha causat la política de Donald Trump. També en el seu primer discurs sobre l'estat de la Unió, la presidenta de la Comissió Europea, Ursula von der Leyen, va destacar que els europeus esperen una nova agenda transatlàntica. Està clar que els Estats Units i Europa encara es necessiten mútuament i el món necessita un Occident enèrgic per mantenir l'ordre global i en lloc d'abandonar l'aliança transatlàntica, els líders nord-americans i europeus haurien de pensar de manera creativa sobre el seu futur i dinamitzar l'aliança amb un nou acord i un nou consell que doni pas a una aliança una atlàntica del segle XXI, equipada per gestionar no només les crisis d'avui, sinó també les de demà.

En l'àmbit europeu, l'observatori *Le Grand Continent* destaca el primer discurs sobre l'estat de la Unió que la nova presidenta de la Comissió Europea, Ursula von der Leyen, va adreçar al Parlament. Destaca el seu anunci de voler dotar la Comissió d'un contingut geopolític, el Pla de reconstrucció econòmica per respondre al daltabaix que ha suposat la pandèmia, el *Green Deal* i el nou impuls a la cultura com alguns dels elements per mirar de trobar una posició equilibrada en un moment d'inestabilitat institucional, volatilitat consensual i fragilitat econòmica. Una Europa que té en la política migratòria un dels seus talons d'Aquil·les. Jennifer Rankins denuncia des de les pàgines de *The Guardian* la decisió de la Comissió Europea d'abandonar la idea d'aplicar quotes obligatòries per acollir els refugiats i migrants. En cas de ser aprovada, la nova normativa permetria als estats membres escollir si accepten refugiats o si s'encarreguen de retornar als seus països d'origen aquells als quals se'ls nega asil. D'altra banda, i aquesta és el punt de ruptura amb polítiques anteriors, no hi hauria cap obligació d'acceptar migrants o refugiats. En definitiva, una "solidaritat a la carta". Això també remet a un dels elements constitutius de la UE i que són els seus valors. Olivier Galland s'interroga a la revista *Slate* si aquests valors són compartits pertot Europa. Els resultats de els resultats de l'enquesta European Values que es duu a terme cada nou anys des del 1981 donen una bona idea de l'evolució de les idees i dels valors compartits o objecte de dissens a tot Europa. En efecte, Europa no presenta una cara homogènia en termes de valors i la divisió Est-Oest continua sent profunda La darrera enquesta demostra que la qüestió democràtica continua sent objecte d'una divisió força profunda entre l'Europa de l'Est i l'Oest. La temptació il·liberal sembla estar molt arrelada en les societats de determinades part de l'Europa de l'Est i, malauradament, també entre una important minoria de ciutadans de l'Europa occidental.

Uns valors i un esperit de defensa de la democràcia que Chantal Mouffe defensa a *Open Democracy* on assevera que en tant que la COVID-19 ha agreujat les desigualtats existents i ha accentuat la crisi orgànica del neoliberalisme. Considera que després de la pandèmia no hi haurà retorn al «business as usual». També insisteix que davant dels perills que amenacen la democràcia, l'esquerra ha de traçar una frontera entre el poble i l'oligarquia, i que la transició ecològica ha de ser l'element al voltant del qual pot cristal·litzar una força popular col·lectiva, en tant ambdos projectes demanen un canvi sistèmic radical i que una transició ecològica real requereix una ruptura amb el capitalisme financer. I precisament, un dels principals perills als quals s'enfronta la democràcia és la pèrdua de legitimitat del sistema i les seves institucions com molt bé assenyala Yascha Mounk a *The Atlantic*, on analitza la crisi de legitimitat que afectarà el proper president dels Estats Units, sigui quin sigui el guanyador. En efecte, tant si guanya Biden com si ho fa Trump, milions d'americans

consideraran que li han robat la victòria al seu candidat i que el resultat és injust i fraudulent. En darrer terme, d'aquí a poc més d'un mes, la democràcia nord-americana podria afrontar una de les proves més grans sobre la seva legitimitat. Per a una anàlisi detallada de l'estat de la democràcia, dels drets i llibertats civils al món us rementen al nou monogràfic que hi dedica la revista IDEES.

Pel que fa al moment polític a Catalunya i a Espanya és particularment preocupant des de diferents punts de vista. Inhabilitació del president de la Generalitat i amenaça d'intervenció governamental de les competències sanitàries de la Comunitat de Madrid. Lluita de posicions a la cúpula del Poder Judicial per retardar a una renovació d'acord amb la nova correlació de forces al Parlament. Dures negociacions per a la prolongació dels ERTO, l'element més sensible de l'escut social contra l'impacte econòmic del coronavirus. Tensió en els aparells de l'Estat i tensió política en totes direccions. Preocupació i cansament en la societat. Tot això en un país que s'enfronta a una crisi sanitària, política, institucional i de model econòmic i que només sembla resistir fins que arribin les ajudes del fons europeu de reconstrucció.

Per primer cop en la història des de la recuperació de la democràcia i l'autogovern, un president de la Generalitat és apartat del seu càrrec no pels electors o pel Parlament, sinó per un tribunal. El Tribunal Suprem ha dictat per unanimitat la seva inhabilitació per no haver retirat a temps del balcó del Palau de la Generalitat una pancarta en defensa dels presos polítics i els exiliats en període electoral. Més enllà de si l'acte de desobediència a mitges era oportú o necessari, la decisió judicial sens dubte no guarda el més elemental principi de proporció. Com bé assenyala el diari ARA en la seva editorial, aquest fet suposa un altre pas en l'absurda judicialització de la democràcia espanyola. Mentre no torni la política en majúscules, és a dir, mentre no s'afronti la qüestió sobiranista catalana des de la negociació política, no hi haurà cap sortida democràtica possible. La via repressiva de l'Estat, sigui a través de la violència de les forces de seguretat (com va passar durant el referèndum de l'1-O) o de les instàncies judicials, lluny d'aportar cap solució no fa sinó enquistar les posicions i encrespar els ànims. No porta sinó més radicalitat. Amb la inhabilitació de Torra, el panorama que queda a Catalunya és d'una gran incertesa, tant pel que fa al complicat dia a dia de la gestió de la pandèmia com a l'horitzó d'una sortida a la crisi política: amb un govern interí per a quatre mesos i escaig i amb un calendari electoral a remolc de la decisió del Suprem -les eleccions es prefiguren per al 7 de febrer-. Immersos en una gravíssima crisi sanitària, econòmica i educativa, una inèdita situació de provisionalitat com aquesta, que comportarà més tensió institucional i menys efectivitat d'un govern agònic, és el pitjor que podia passar.

Relacionat amb el panorama polític espanyol, Josep Ramoneda critica al diari *El País* allò que anomena el poder paralitzant de la irresponsabilitat. La pandèmia de la COVID ha derivat en un seguit de rèpliques institucionals entre el Govern de Madrid i El Govern Espanyol. El Govern de Díaz Ayuso ha estat marcat per la negació d'un evident descontrol i l'ús oportunista de les institucions autonòmiques. Sent una de les comunitats en una situació més critica per la COVID i amb una sanitat pública dèbil pel desmantellament, la presidenta aposta per una nova baixada d'impostos, que suposaria un dúmping fiscal entre comunitats autònomes. En definitiva, és necessari que cadascú assumeixi les seves

responsabilitats en aquesta gestió, ja que el fet de culpar als altres impossibilita la idea des responsabilitat i governança de la complexitat que és el que necessitem.

La crisi sanitària, exacerba les mancances de l'entramat institucional ja altament tensionat com ho demostra la crisi de la monarquia amb un nou episodi controvertit. El Govern no va autoritzar que Felip VI acudeixi a la trobada de Barcelona on es feia entrega dels despatxos de la promoció de jutges i el president de el Consell General de Poder Judicial va posar el crit al cel. Carlos Lesmes extremadament imprudent, va comunicar als integrants de l'última promoció de la carrera judicial durant una trobada que el Rei el va telefonar per comunicar-li que li hagués agradat assistir a l'acte. No es tracta d'una simple pèrdua de papers. Si Lesmes fa pública la conversa amb el Rei sembla clar que té l'autorització expressa del monarca per fer-ho, la qual cosa significa que Rei està interferint en la Constitució i violenta la separació de poders.

Tot i que l'impacte de la pandèmia continua colpejant amb força l'economia, la crisi també és una oportunitat per mirar de canviar de paradigma com ho assenyala Carmen Fernández a *La Vanguardia* amb vistes a establir un nou sistema econòmic i social basat en l'aprofitament dels recursos i el respecte pel medi ambient. Per això és necessari impulsar l'economia circular per tal de posar en marxa una producció de béns i serveis que redueixi el consum i el malbaratament de matèries primeres, aigua i fonts d'energia. En aquest sentit, doncs, la COVID-19 ha alliçonat la població alhora que ha creat nous hàbits socials i de consum en tant que el confinament va fer que s'aprofitessin tots els recursos que es tenien a l'abast i s'exercís una particular visió sobre l'economia circular. A la vegada, i des del punt de vista macroeconòmic, des de les pàgines de *The Economist*, Guy Scriven alerta que el canvi climàtic està a punt d'enfonsar el món de les empreses i que aquestes han de reaccionar ràpidament abans no sigui massa tard. Considera que a banda de l'impacte sanitari i econòmic, la pandèmia de COVID-19 també ens ha donat una idea de com serà de difícil fer front al canvi climàtic. Per tal de poder mantenir l'augment de la temperatura mitjana de la Terra a menys de 2 ° C per sobre dels nivells preindustrials, les emissions netes de CO2 i altres gasos d'efecte hivernacle han de caure a més o menys a zero a mitjan segle. I aquesta caiguda s'ha d'aconseguir sense aturar l'economia mundial, sinó reconnectant-la. En darrer terme, d'aquí a deu anys no hi haurà cap gran empresa o indústria que no hagi de fer front al risc climàtic, i aquesta vegada els consumidors, els accionistes i els empleats no permetran que es quedin de braços creuats. Una preocupació climàtica compartida des de Catalunya, en aquest sentit el conseller d'Afers Exteriors Bernat Solé, amb motiu dels cinc anys de l'aprovació per part de l'ONU de l'Agenda 2030, reafirma el compromís de Catalunya amb els seus objectius i subratlla que és més necessària que mai atès que vivim en deute ecològic. No cal dir doncs la importància que té una agenda que ens compromet amb un full de ruta compartit per al planeta, per a les persones, la prosperitat i la justícia, amb els 17 objectius de desenvolupament sostenible (ODS) com a eixos de la gran revolució pendent. Catalunya és conscient de la necessitat d'actuar segons marca aquesta gran guia global. Si l'horitzó del 2030 ja es preveia preocupant abans de la pandèmia, aquest any ens hem hagut de centrar en aquells ODS vinculats a la salut i l'educació. Amb tot, Catalunya reafirma el seu compromís amb el planeta i posa de relleu el camí recorregut amb propostes com la Llei de Canvi Climàtic i la implantació de la Renda Garantida de Ciutadania. En darrer terme, l'objectiu és que la

Catalunya del futur sigui més sostenible i oberta, més justa i igualitària, més solidària i integradora, més garant dels drets humans i de la pau. I tot això sense deixar ningú enrere i determinats a llegar un planeta millor.

Uns objectius globals que això no obstant, encara són lluny de ser assolits tal com adverteix el devastador informe de les Nacions Unides *Global Diversity Outlook 5* que assenyala que malgrat els progressos realitzats en algunes àrees, els hàbitats naturals han continuat desapareixent, una gran quantitat d'espècies continuen amenaçades d'extinció per culpa de les activitats humanes i no s'han eliminat 500.000 milions de dòlars de subvencions governamentals atorgades a activitats perjudicials pel medi ambient. Així, la responsable de biodiversitat de l'ONU, Elizabeth Maruma Mrema ha afirmat recentment que la humanitat es troba en una cruïlla que decidirà com les generacions futures conviuran amb la naturalesa. Per a més informació sobre l'Agenda 2030 i els ODS us remetem al monogràfic que hi dedica la revista IDEES. Finalment, Adam Segal analitza a *Foreign Affairs* els principals aspectes de la nova guerra freda tecnològica que s'està albirant entre els Estats Units i la Xina. Des de tallar les cadenes que subministren gegants tecnològics xinesos fins a impedir transaccions o regular els cables submarins dels quals depenen les telecomunicacions, les mesures de l'administració Trump han estat sovint incompletes, improvisades tot i que han establert les bases de la política tecnològica nord-americana cap a la Xina. Paral·lelament, la contraestratègia de Pequín també s'ha posat en marxa i la Xina ha accelerat els treballs per desenvolupar semiconductors i altres tecnologies bàsiques per reduir la seva vulnerabilitat respecte de les cadenes de subministrament que passen pels Estats Units. Per assolir aquest objectiu, els seus líders mobilitzen empreses tecnològiques, estrenyen els vincles amb els països que participen a la nova Ruta de la Seda i mantenen una campanya d'espionatge ciberindustrial. Per acabar, també preocupen les implicacions dels avenços tecnològics pel que fa a bioenginyeria com assenyala Vivek Wadhwa a *Foreign Policy* on alerta de que la propera pandèmia podria dissenyar-se, precisament, a partir de la bioenginyeria mitjançant una tecnologia barata i fàcilment disponible. Especialment preocupant és el fet que ja no cal disposar d'un laboratori governamental per crear un virus. Gràcies a la revolució tecnològica en enginyeria genètica, totes les eines necessàries per crear un virus s'han tornat tan barates, senzilles i fàcilment disponibles que qualsevol científic o biohacker pot utilitzar-les: l'enginyeria genètica, amb tot el seu potencial per al bé i el mal, s'ha democratitzat. En darrer terme, és força possible que haguem de tractar la pandèmia actual del coronavirus com un assaig del que pot passar, ja que potser en un futur proper ens haurem d'enfrontar a nous virus dissenyats deliberadament pels humans.

Política internacional i globalització

Hannah Ryder et al. Decolonizing the United Nations Means Abolishing the Permanent Five

Mentre els efectes de la COVID-19 continuen sentint-se a tot el món, els líders de tots els països s'estan reunint de manera virtual per commemorar el 75è aniversari de les Nacions Unides. Però l'any 2020 ha posat de relleu algunes qüestions fonamentals sobre l'eficàcia

de l'ONU, fins i tot del seu major donant, els Estats Units, arran de la retirada de fons de l'Organització Mundial de la Salut (OMS). Abans d'això, però, l'ONU ja havia de fer front a molts problemes financers ja que les seves agències han de lluitar constantment per obtenir nous finançaments per cobrir l'augment dels costos de les diferents missions, com ara la salut, l'educació i el manteniment de la pau, malgrat els avenços mundials que s'han obtingut en la lluita contra la pobresa. Pel que fa al manteniment de la pau i la seguretat, els autors consideren que el balanç de les Nacions Unides ha estat més aviat trist, amb un resultats molt pobres des de l'apartheid a Sud-àfrica, fins a les guerres amb l'Iraq, els genocidis a Rwanda i el Iemen, la crisi financera del 2008 i ara, la COVID-19. Les respostes típiques de l'ONU han estat d'ampliar el cercle de membres permanents del Consell de Seguretat que representen les potències vencedores vencedors de la Segona Guerra Mundial a noves potències mundials com ara l'Índia o Turquia, renovar els espais de representació, crear noves categories, atorgar més seients per a l'Àfrica i diluir el poder de veto exercit pel 5 membres històrics. Els autors consideren que aquestes mesures són inadequades i poc eficients. Aposten per una estructura renovada per a un Consell de Seguretat que permetria convertir els 15 seients actuals en temporals, durant períodes de cinc anys per proporcionar més continuïtat, amb una competència oberta i no regional per a cada escó, a més de restriccions clares i supervisades respecte de les despeses de lobby i establir límits de dos mandats en un cicle de 30 anys per premiar l'excel·lència tot evitant la dominació. En definitiva, el món no pot passar 75 anys sense rendició de comptes i amb aquesta desigualtat. Una estructura reimaginada i més forta suposaria la possibilitat de crear una ONU més adequada per als propòsits i adaptada i preparada per afrontar els reptes del futur.

Javier Solana Aniversario de la ONU: 75 años de sinsabores

L'ex-secretari general de l'OTAN Javier Solana aprofita la commemoració del 75è aniversari de les Nacions Unides per fer el balanç de la seva trajectòria i afirma que malgrat les limitacions que afligeixen l'organització, el món estaria pitjor si no existís. En efecte, considera que no convé infravalorar els riscos que implica l'insistent degoteig actual d'actes arbitraris contra el dret internacional davant dels quals l'ONU representa pràcticament l'únic baluard. En la part positiva de la seva acció destaca la seva capacitat de mobilització per abordar reptes globals -com la pobresa i el canvi climàtic- a través d'iniciatives tan destacades com els Objectius de Desenvolupament del Mil·lenni, així com els seus successors, els Objectius de Desenvolupament Sostenible. No obstant això, Solana assenyala que no faríem cap favor a l'ONU si obviéssim les imperfeccions i limitacions que han impedit que funcioni a ple rendiment com una autèntica "fàbrica de la pau". La veritat és que els seus 75 anys d'existència també han estat marcats des del principi per la preeminència dels interessos geopolítics (la Guerra Freda no va trigar a fer la seva aparició) i pels profunds desequilibris inscrits en l'ADN de l'organització; especialment, del Consell de Seguretat, que sovint ha quedat condemnat a la inacció pel dret a veto dels seus cinc membres permanents. Conclou dient que el millor homenatge als 75 anys de l'ONU, i a l'esperit possibilista que va captivar els primers diplomàtics que van recórrer els seus passadissos seria de convertir aquesta organització en un sòlid baluard des del qual afrontar les grans convulsions que ens està deparant al segle XXI.

The Economist The world needs a better World Health Organisation

Des del punt de vista de *The Economist*, l'OMS ha fet una tasca bastant notable a l'hora d'afrontar la COVID-19, ateses les limitacions en el seu sistema de funcionament. Dins d'aquest context, les amenaces conjuntes del trumpisme i del coronavirus han posat de relleu els punts forts i els punts febles de l'agència, i plantegen qüestions sobre el seu futur. El treball d'emergència de l'OMS es regeix per un marc legal conegut com el Reglament sanitari internacional, la versió actual del qual està en vigor des del 2005. Les regulacions expliquen com s'haurien de tractar les emergències de salut pública, estableixen les regles de com haurien d'actuar les nacions, a la vegada que constrenyen l'OMS en la seva gestió de les crisis. Els estats membres estan obligats a informar dels brots de malalties tan aviat com puguin, però si no ho fan o ho retarden com va fer la Xina amb la COVID-19, l'organització no té cap manera d'obligar-los. És rellevant saber que abans de 2005 el reglament era diferent i per això l'OMS va poder criticar molt durament la Xina l'any 2003 perquè no va informar ràpidament d'un brot de SARS. Vista la situació, un grup de treball intern està estudiant les reformes que necessitat la normativa sanitària internacional. L'OMS ha de poder disposar del poder per investigar els brots de forma més independent i establir un sistema perquè pugui emetre advertències sobre emergències de salut pública molt més ràpidament. Fa un any, els riscos d'un sistema de salut mundial fragilitzat eren difícils de calcular. Avui en dia, els costos del fracàs es mesuren en bilions de dòlars i la pèrdua en vides humanes frega el milió de persones.

David McKean i Bart M. J. Szewczyk The World Still Needs a United West

Els autors reivindiquen la necessitat d'una aliança renovada i reforçada en la col·laboració transatlàntica que miri més enllà dels estralls que hi ha causat la política de Donald Trump. Així, en el seu discurs sobre l'estat de la Unió, la presidenta de la Comissió Europea, Ursula von der Leyen, va destacar que els europeus esperen una nova agenda transatlàntica. De fet, l'èxit de la política exterior nord-americana i europea continua basant-se en una cooperació transatlàntica eficaç i per tant el que necessita aquesta aliança és una renovació: una declaració actualitzada de propòsits compartits i valors democràtics, juntament amb noves institucions dedicades a l'acció conjunta. Els Estats Units i Europa encara es necessiten mútuament i el món necessita un Occident enèrgic per mantenir l'ordre global. Tot i que alguns estudiosos argumenten que el centre del poder econòmic i polític ha canviat, l'equilibri dels recursos materials encara es troba a Occident, ja que els Estats Units i Europa obtenen gairebé la meitat dels ingressos mundials i generen gairebé la meitat de la despesa militar. Altres democràcies industrialitzades —com Austràlia, l'Índia, el Japó i Corea del Sud— són fonamentals per travar l'ascens de la Xina i enfrontar-se a Corea del Nord, però l'aliança transatlàntica continua sent el fonament indispensable de qualsevol ordre liberal capaç d'actuar en interès mundial. Amb aquest esperit, en lloc d'abandonar l'aliança transatlàntica, els líders nord-americans i europeus haurien de pensar de manera creativa sobre el seu futur. Haurien de dinamitzar l'aliança amb un nou

acord i un nou consell transatlàntic: una Carta atlàntica del segle XXI, equipada per gestionar no només les crisis d'avui, sinó també les de demà.

Wolfgang Ischinger El orden internacional empieza a desmoronarse

Wolfgang Ischinger, president de la Conferència de Seguretat de Munic, constata que l'ordre internacional comença a desfer-se pel que fa als seus elements constitutius i que les certeses que el món donava per descomptades durant els últims 50 o 60 anys s'estan evaporant per la qual cosa veu en aquesta crisi una oportunitat perquè Europa surti reforçada. En efecte, si hi ha coses que no es poden resoldre a escala nacional, es necessita un organisme supranacional i apunta que Europa és una de les poques regions del món que té un. Així que paga la pena enfortir la UE. En aquest sentit, el Fons de Reconstrucció és un esforç financer històric, que permet a la UE emetre deute conjunt. Conclou que és un pas històric i i que la UE sortirà d'aquesta crisi més forta amb unes forces populistes més febles ja que els partits tradicionals reben suport per la seva gestió, en lloc de recolzar-se en la mera retòrica i compartir teories de conspiració.

Nicholas Kristof A Cataclysm of Hunger, Disease and Illiteracy

En aquest tribuna del *New York Times* Nicholas Kristof adverteix que ens enganyem si pensem que la pandèmia de COVID-19 mata principalment persones grans, però als països pobres les seves conseqüències són encara més catastròfiques. En aquestes països, els efectes del coronavirus maten nens per desnutrició, provoquen un increment de les morts per tuberculosi, malària i sida, força les noies a abandonar l'escola i als matrimonis infantils, augmenta el nombre de dones que moren en el part, provoca retrocessos en els esforços per eradicar la poliomielitis, combatre la malària i reduir la mutilació genital femenina, generar una caiguda en la distribució de vitamina A que farà que més nens pateixin ceguesa. En aquest sentit, el Fons de Població de les Nacions Unides adverteix que la COVID-19 pot provocar 13 milions de matrimonis infantils addicionals a tot el món i que uns 47 milions de dones no puguin accedir a anticonceptius. En resum, els efectes del coronavirus comporten una pandèmia de malalties, analfabetisme i pobresa extrema que està afectant especialment la infantesa i la joventut dels països pobres.

Jill Lepore Ruth Bader Ginsburg, the Great Equalizer

La reconeguda acadèmica, advocada, jutgessa i magistrada nord-americana Ruth Bader Ginsburg va morir el passat 18 de setembre. Ginsburg fou una defensora i impulsora de la igualtat legal de gènere en un moment on menys de dos-cents dels deu mil jutges del país eren dones. Va presentar un requisitori en el cas 'Reed v. Reed', que va suposar un canvi sense precedents en la jurisprudència americana, que reconeixia que els administradors de les finques havien de ser nomenats de forma que no hi hagi discriminació entre sexes, suprimint així la preferència legal als homes com a

administradors que marcava la llei en aquests casos. Ginsburg va haver de superar molts obstacles en forma de prejudicis per tal d'arribar a ser la primera dona a ocupar una càtedra a la Universitat de Columbia, formar part de la Cort Suprema dels Estats Units com a jutgessa i convertir-se en un referent del moviment d'emancipació de les dones.

Benjamin Wallace-Wells How Trump Could Win

Davant la proximitat de les eleccions presidencials als Estats Units Wallace-Wells ens presenta la situació en què es troben els candidats a la presidència en un context de crisi marcat per la situació del coronavirus. Centra la seva atenció en les possibilitats de Trump de ser reelegit en un escenari incert on Joe Biden, candidat del partit demòcrata, lidera les enquestes fins al moment, postulant-se com a guanyador de les eleccions. Alguns experts manifesten que aquestes dades no són determinants i que existeixen fórmules perquè l'actual president converteixi una potencial derrota en una victòria. Stevens, consultor republicà, assenyala que aquesta victòria hauria de passar per unes disculpes, un mea culpa, per part del president. Tot i que resulta difícil visualitzar Trump en una posició en què assumeixi els seus errors en la gestió de qüestions com la pandèmia del coronavirus o les protestes 'Black Lives Matter'. Per la seva part, Thompson, consultor republicà, assenyala que partint de la rellevància dels votants indecisos en els resultats electorals i per tant, aposta per estratègies de persuasió. Així com a les eleccions del 2016 el partit republicà es va centrar en els republicans rurals, ara és necessari mitjançant una economia forta i un missatge correcte convèncer els republicans de barri, independentment de si senten simpatia cap a la persona de Donald Trump. Finalment, Roe, també consultor republicà, per la seva part, identifica més aviat estats dividits que no pas indecisos, per tant, considera més important el disseny d'estratègies de participació que no pas de persuasió, ja que Biden presenta una base menys àmplia de votants que Trump.

Osita Nwanevu The Cultural Permanence of Donald Trump

Pràctiques sorgides d'ençà del mandat de Donald Trump als EUA com "Rolling coal", forma d'antiambientalisme, o les protestes del moviment antimascaretes s'han vinculat directament a les polítiques del president estatunidenc. Tanmateix, Nwanevu posa de manifest que aquestes pràctiques van més enllà de l'actual mandat de Donald Trump, ja que assegura que persistiran, o fins i tot augmentaran, si l'actual president no resulta reelegit en les pròximes eleccions. Identifica aquestes pràctiques com quelcom cultural, vinculat a la cultura de dretes i assenyala que el mateix fet de donar suport al líder del partit republicà és una pràctica cultural de la mateixa forma és el reflex d'una postura política. Podem vincular aquest fenomen a la tradició conspiranòica de la dreta o bé als efectes distorsionadors de les xarxes socials però l'autora aposta per identificar-les com una resposta al col·lapse de la dreta religiosa, on aquestes pràctiques han pres el lloc que la religió ocupava com a transmissora de les queixes dels conservadors.

Cas Mudde Trump is pushing nationalist myths. But Democrats indulge lavish patriotism, too

Donald Trump fa temps que abraça obertament el seu nacionalisme i no és sorprenent atès que per a l'autor es tractat d'un polític d'extrema dreta i el nacionalisme masclista forma part de la seva ideologia. El que fa que els EUA siguin tan excepcionals és que el patriotisme, i fins i tot el masclisme, és compartit a través de l'espectre polític. Tots els presidents dels Estats Units sempre diuen que els Estats Units són el país més gran del món, si no de tota la història del món. És una de les poques coses en què republicans i demòcrates coincideixen. Als polítics (i ciutadans) nord-americans els agrada subratllar que són la democràcia més antiga i la més gran del món. Tot i això, obliden que els EUA es van fundar sobre el racisme i l'exclusió racial. L'autor considera que per ser gran de veritat aquest país no necessita reformes o simples retocs al marge: necessita una transformació completa, fins i tot per a la majoria de les seves importants institucions culturals, econòmiques i polítiques. En definitiva, per convertir Amèrica en el país més gran del món, els demòcrates haurien de trencar el consens patriòtic i dir al poble nord-americà que no són, i mai no han estat, el país més gran del món.

Michael Steven Fish et al. Le patriotisme doit redevenir une valeur libérale

Els autors consideren que ja fa massa temps que a tot el món, els liberals han deixat el patriotisme en mans dels polítics i dels moviments autoritaris de dretes, la qual cosa ha tingut conseqüències nefastes. En efecte, una mica pertot arreu els demagogs il·liberals amaguen el seu etnocentrisme i la seva hostilitat cap a la democràcia sota un discurs que traspua grandesa nacional. Dins d'aquest context, cal remuntar-se als anys trenta per veure la democràcia en un estat de declivi tan brusc a l'escena internacional. Encara més interpel·lant és el fet que és als Estats Units i a l'Índia, les democràcies més grans del món, però també a Polònia i Hongria, antics models de transició amb èxit de la dictadura a la democràcia, on s'observen les pitjors regressions. Amb tot, consideren que les reaccions populars que estan tenint llocs per exemple a Bielorússia contra la dictadura de Lukashenko o als Estats Units amb el moviment *Black Lives Matter* mostren com els liberals poden revitalitzar l'esperit democràtic explotant el nacionalisme i restablint així la seva reputació d'optimisme i força. Els seus organitzadors saben que les economies robustes, les actituds socials liberals i les polítiques atractives poden no ser suficients per sufocar l'amenaça il·liberal i que, per fer front als tirans autoritaris, aquests han de ser atacats frontalment, desplegant tota la força d'una història nacional. Seguint el seu exemple, els demòcrates han d'armar-se conceptualment per a les llargues batalles que els esperen.

The New York Times Editorial Board Vladimir Putin Thinks He Can Get Away With Anything

Arrel del cas d'enverinament de l'opositor Alexei Nalany, l'editorial del *New York Times* carrega contra la sensació d'impunitat que envolta el president rus Vladímir Putin. Indica que Putin ha de sentir-se molt segur que Occident no pot fer gran cosa més que no hagi fet ja per mitjà de sancions econòmiques. El president Trump, per raons que segueixen sent un dels principals misteris de la seva administració, ha tancat els ulls en gran mesura davant les contínues transgressions de Putin, ja sigui la seva intromissió a les eleccions nord-americanes, l'annexió de Crimea o l'enverinament d'opositors. Una represàlia que sí seria important per a Putin seria la cancel·lació del gasoducte *Nord Stream 2*, que va de Rússia a Alemanya passa per sota el mar Bàltic. Però el projecte està gairebé acabat i Angela Merkel es resisteix a fer un pas que costaria molts diners a Europa i que semblaria una feblesa ateses les amenaces de l'administració Trump, que ha exigit la cancel·lació del gasoducte. Tanmateix, en tan que Putin sembla voler eternitzar-se al capdavant de Rússia i mostra cada vegada menys preocupació pels drets humans o l'estat de dret, cal que Occident el faci responsable d'haver assassinat o intentat assassinar aquells que li causen problemes. Un estat disposat a utilitzar armes químiques prohibides contra els seus propis ciutadans és un perill i una amenaça per a la resta del món, i això ha de ser clar i inequívoc també per al senyor Putin i els seus acòlits.

Joseph A. Kéchirian Partition Is the Only Solution to Lebanon's Woes

L'autor afirma que el domini polític i militar d'Hezbollah ha privat els libanesos no xiïtes d'una veu al seu propi país i que a la llum dels darrers esdeveniments, ha arribat l'hora de reconsiderar un segle de democràcia associativa i tornar a una forma de federalisme. Afirma que un segle és un període molt llarg per a un experiment fallit de construcció de la nació. El que han produït aquestes 100 anys d'abandó i cobdícia és una immensa contradicció, ja que la pobresa relativa i la riquesa extrema coexistien al si del mateix país. Quan l'atur funcional va augmentar, per exemple, es va camuflar ràpidament a través de la corrupció confessional, ja que els caps dels diferents partits van atorgar generoses donacions econòmiques per sufocar el malestar social. Vistes les coses, assenyala que la partició del país és una opció seriosa que ajudaria a evitar els errors repetits que han definit en part el Líban durant un segle. Ha quedat clar que, tot i que els libanesos comparteixen característiques comunes, no han aconseguit posar-se d'acord sobre les llibertats polítiques i socials bàsiques, que només es poden preservar mitjançant un nou pacte polític. Sense llibertat, el Líban no té cap sentit, ja que aquells que presumptament van crear l'entitat geogràfica actual pretenien dotar els seus habitants de les llibertats que estaven absents en altres llocs de la regió. Malauradament, l'experiment del 1920 ha fracassat i la veritable qüestió que afronten ara els libanesos és si el país hauria de tornar a la seva configuració anterior a 1920.

Catalunya, Espanya, Europa

Jordi Amat Control de daños

Davant del daltabaix que la pandèmia de COVID-19 està causant en una economia massa basada en el turisme, Jordi Amat considera que la possibilitat de revertir aquesta tendència, encara que sigui per redimensionar el sector turístic, serà més difícil mentre es vagi consolidant internacionalment la impressió que Espanya és la zona zero del contagi a Europa. Es poden posar els pegats que es vulgui, però les dades també són els que són. En un moment considerat com a refundacional de l'economia europea, el nostre país -fora, naturalment, no distingeixen entre regions o responsables d'una o altra administració- està projectant una imatge exterior nefasta. Amat no creu que hi pugui haver una altra prioritat política, juntament amb el control de la crisi sanitària, que no sigui establir una planificació honesta però ambiciosa per aconseguir que l'economia pugui vincular-se a aquest moment fundacional. I aquí cobra sentit la nova i necessària aliança del que és públic amb el que és privat.

Josep Cuní Astúcia, intel·ligència i realisme

En aquest article Josep Cuní lamenta que fa massa temps, que la confusió habita entre nosaltres. La falta de voluntat per declinar ètica i estètica democràtiques ens ha portat a clamar amb alarma que Donald Trump trenqui la norma no escrita als Estats Units de fer campanya electoral des de la Casa Blanca, mentre aquí alguns consideren lògic mantenir una pancarta en un balcó oficial durant un cicle semblant. O insistir en el llegat del resultat d'un referèndum no acordat com a màxim exponent d'una interessada lectura de la democràcia i a la vegada endarrerir-se en la convocatòria d'eleccions legals, oficials i lliures per deliberades tàctiques partidistes. Si convenim que l'urna és el màxim exponent conceptual i físic, el símbol ideal i tàctil del sistema que volem millorar, qui es pot resistir a posar-les davant de la ciutadania que les reclama amb més legitimitat i més transversal que durant les cites simbòliques?

Frances-Marc Álvaro El verdadero reset

Amb la taula de diàleg al congelador i confirmada pel Tribunal Suprem la inhabilitació del ja expresident Torra, l'autor assenyala que el pragmatisme d'ERC necessita una pista d'aterratge ben visible, que també podria ser utilitzada pels postconvergents que s'han desmarcat de Puigdemont. Es tracta d'una pista d'aterratge que s'ha d'acompanyar d'un relat molt afinat per conjurar el fantasma de "la rendició" i "la traïció", sempre en la ment dels guardians de la puresa. En tot cas, està fora de dubte que la posada en llibertat de Junqueras, Forcadell, Sànchez i la resta de presos canviaria el clima polític de manera substancial, i ajudaria a assentar el discurs de l'independentisme possibilista. La via de l'excarceració mitjançant un Codi Penal reformat posaria a JxCat i Puigdemont davant d'una cruïlla inèdita, atès que, a diferència de l'indult, es podria aplicar també als polítics a

l'exili, en cas que decidissin tornar o fossin extradits. La pregunta ara és si això alteraria això la tàctica i/o el discurs de confrontació de Puigdemont. Conclou, però que sigui com sigui, la llibertat dels presos independentistes és el veritable reset que necessitem com a societat.

Josep Ramoneda El poder paralitzant de la irresponsabilitat

La pandèmia de la COVID-19 ha derivat en un seguit de rèpliques institucionals entre el Govern de Madrid i El Govern Espanyol. El Govern de Díaz Ayuso ha estat marcat per la negació d'un evident descontrol i l'ús oportunista de les institucions autonòmiques. Sent una de les comunitats en una situació més critica per la COVID i amb una sanitat pública dèbil pel desmantellament, la presidenta aposta per una nova baixada d'impostos, que suposaria un dúmping fiscal entre comunitats autònomes. No suficient amb aquests punts, Díaz Ayuso acusa el Govern d'Espanya de desacreditar-la i d'abandonament al mateix temps que alaba la seva gestió com a presidenta de Madrid reforçant així el descrèdit polític. Un dels problemes d'aquesta gestió ha estat la falta d'autoritat resultant d'una incapacitat de proposar, ser creïble i generar confiança. Resulta necessari que cadascú assumeixi les seves responsabilitats en aquesta gestió, ja que el fet de culpar als altres impossibilita la idea d'autoritat i deriva en l'immobilisme.

Cristina Gallardo Catalonia faces convulsion if Spanish court removes president

La revista *Politico* destaca que la més que probable confirmació de la inhabilitació del president de la Generalitat per part del Tribunal Suprem espanyol provocarà una nova etapa de tensions en el marc del conflicte entre Catalunya i Espanya, la qual cosa posarà en perill la mesa de negociació impulsada per l'executiu de Pedro Sánchez. En efecte, l'autora considera que una sentència contra Torra soscavaria els plans de Pedro Sánchez per mirrar de trobar una sortida a la crisi. També esmenta les dificultats que tenen els diferents partits independentistes per consensuar i tirar endavant una estratègia comuna no només en resposta a la sentència sinó també de cara a aclarir el procediment i el calendari per a la convocatòria d'eleccions.

Carlos Prieto Cómo España volvió a estrellarse contra el covid

En aquest llarg article l'autor analitza les causes que han portat Espanya en ser líder de contagis i rebrots i afirmar que tot va començar quan el confinament va donar pas a la desescalada i es va caure en un estat de somni de qual alguns han despertat bruscament. El salt del confinament al turisme de masses va ser abrupte. La gent encara estava sortint a fer footing per franges horàries, quan Espanya va començar a vendre's com a destinació turística internacional. És cert que altres països europeus van fer el mateix i també que els sectors econòmics estratègics no podien seguir congelats. Però la lliçó de la desescalada és que els ciutadans es van relaxar impulsats per unes autoritats autocomplaents. Així es va

baixar la guàrdia. Afirma que no es pot parlar de fracàs col·lectiu com ho demostra el fet que existeixen diferències significatives entre comunitats però que el que sí ha fracassat és la partitocràcia a l'hora de gestionar el bé comú. En darrer terme, podem seguir dient que som els millors, que tenim la millor sanitat de el món o que la recuperació està al caure, però millor serà que sortim del núvol de l'autocomplaença i ens prepararem per tot el que encara ha d'arribar.

Le Grand Continent L'état de l'Union

Els experts de l'observatori polític *Le Grand Continent* analitzen el primer discurs de la presidenta de la Comissió Europa sobre l'Estat de la Unió. Fa pocs dies, Ursula von der Leyen es va dirigir al Parlament Europeu i els autors de l'article consideren que els anuncis que hi va fer tindran efectes reals i que les tendències identificades permetran interpretar els grans moments de la política continental dels propers mesos. Així, cal considerar els seus anuncis de voler dotar la Comissió d'un contingut geopolític, el Pla de reconstrucció econòmica per respondre al daltabaix que ha suposat la pandèmia, el *Green Deal* i el nou impuls a la cultura com alguns dels elements per mirar de trobar una posició equilibrada en un moment d'inestabilitat institucional, volatilitat consensual i fragilitat econòmica.

Hans von der Burchard i Maïa La Baume Conference on EU's future derailed by leadership fight

A mitjans de setembre la presidenta de la Comissió Europea Ursula von der Leyen va anunciar que la Conferència sobre el futur d'Europa està gairebé a punt per començar, mesos després del seu inici previst a la primavera passada però que va haver de ser cancel·lada a causa de la pandèmia del coronavirus. Els autors de l'article assenyalen, però, que tot i que Les tres institucions de la UE coincideixen a grans trets sobre l'abast i l'esquema general de la conferència, s'està lliurant una batalla constant per trobar una figura carismàtica de la UE que presideixi els debats, la qual cosa també ha contribuït a endarrerir la conferència. ha endarrerit els esforços per aconseguir que l'esdeveniment es posi en marxa. També destaquen que el candidat presentat pel Parlament Europeu, el diputat del grup *Renew Europe*, Guy Verhofstadt, ha estat rebutjat per part del Consell Europeu.

The Guardian On EU migration policy: past time it had one

L'incendi que fa poques setmanes va destruir completament el campament de migrants de Moria a Lesbos ha atret sobtadament l'atenció sobre anys d'abandonament, durant els quals Europa ha mirat cap a una altra banda, deixant Grècia sola davant el problema. El diari britànic *The Guardian* considera que el drama de Moria i les protestes migrants posteriors han de marcar el final d'aquesta escandalosa escalada d'hostilitats contra els vulnerables i la resta d'Europa n'ha de reconèixer la seva complicitat. Gran Bretanya, de manera previsible i vergonyosa se n'ha rentat les mans mentre Angela Merkel prometia

acollir 1.500 migrants del camp de Lesbos. Però el més important a llarg termini és el compromís de la cancellera i la Comissió Europea de liderar la construcció i la gestió d'un lloc d'acollida digne per als migrants a l'illa grega. Però l'aspecte crucial és ara que cal convèncer els altres estats membres de prendre's seriosament l'article 80 del tractat de la UE, que exigeix un "repartiment just de responsabilitats" en matèria de migració.

Jennifer Rankin EU proposes to ditch refugee quotas for member states

L'autora critica la decisió de la Comissió Europea d'abandonar la idea d'aplicre quotes obligatòries per acollir els refugiats i migrants, en un enèsim intent de canviar les normes europees d'asil i migració després de més de quatre anys d'impàs. Les noves propostes en matèria de migracions permetrien als estats membres de la UE escollir si accepten refugiats o si s'encarreguen de retornar als seus països d'origen aquells als quals se'ls nega asil. Com a incentiu per acollir refugiats o sol·licitants d'asil rescatats al mar Mediterrani, està previst una prima de 10.000 € per cada adult, finançats amb el pressupost de la UE. Però, i aquesta és el punt de ruptura amb polítiques anteriors, no hi hauria cap obligació d'acceptar migrants o refugiats. Aquesta "solidaritat a la carta" pretén trencar l'estancament que regna des del 2015, quan la UE va obligar a establir quotes obligatòries de refugiats en plena crisi migratòria mitjançant un vot de majoria qualificada, ja que Hongria, a la qual més tard es va unir Polònia, es va negar a acollir cap refugiat. Finalment, també interpel·la que la Comissió confiarà als estats membres, amb el suport de l'Agència de Drets Fonamentals de la UE, el seguiment de l'acolliment de migrants Això significa a la pràctica que els mateixos governs acusats de polítiques abusives i d'expulsions en calent seran els responsables d'avaluar si s'estan produint males pràctiques.

Olivier Galland Partageons-nous les mêmes valeurs à travers l'Europe?

L'autor analitza els resultats de l'enquesta European Values que es duu a terme cada nou anys des del 1981 i dóna una bona idea de l'evolució de les ideologies que compartides o que són objecte de dissens a tot Europa. En efecte, Europa està lluny de presentar una cara homogènia en termes de valors i no es detecta cap acostament entre les diferents opinions públiques dels diferents estats membres. La divisió Est-Oest continua sent profunda i no sembla que disminueixi. Tot i això, la bona notícia és que gairebé tots els països europeus avancen en la mateixa direcció, cap a un liberalisme i una tolerància més culturals i, almenys, en la part occidental d'Europa i, de manera més moderada, cap a una major confiança en la integració sociopolítica. Aquesta darrera enquesta (realitzada el 2017) demostra, però, que la qüestió democràtica continua sent objecte d'una divisió força profunda entre l'Europa de l'Est i l'Oest. La temptació il·liberal no és només la fantasia dels líders exaltats o provocadors sinó que sembla estar molt arrelada en les societats de determinades part de l'Europa de l'Est i, malauradament, també entre una important minoria de ciutadans de l'Europa occidental.

Jakob Anke Vela Europe's China weak spot: Germany

A l'hora d'influir en la política europea, l'actiu més important de Pequín no prové d'inversions de gran perfil en països petits com Grècia o Hongria sinó de les inversions europees a la Xina, concretament de la voluntat d'Alemanya de no danyar la seva lucrativa relació econòmica amb un dels mercats d'exportació més grans del món. Segons les opinions emeses per funcionaris comercials de la UE i alts diplomàtics i experts recollides per la revista *Politico* se subratlla que la relació d'Alemanya amb la Xina ha tingut un pes excessiu a l'hora de determinar l'estratègia de la UE. La política exterior de la UE s'ha de decidir per unanimitat, però no obstant això, és difícil per a la majoria de països lluitar contra els esforços de compromís de Berlín quant al respecte als drets humans.

David Leask Brexit Might Break Britain. What Will Scotland Do?

La revista *Foreign Policy* analitza la situació de l'independentisme a Escòcia després del Brexit i a la llum de la pandèmia de coronavirus. Si ja fa temps que molts ciutadans escocesos volien deslligar-se del Regne Unit, com ho demostren els resultats del referèndum de 2014, la cerimònia de la confusió que ha estat el Brexit encara ha ha amplificat més. De més a més, el darrer moviment del govern de Boris Johnson per reescriure part de l'acord de retirada ja acordat amb la Unió Europea plantejaria la qüestió d'una frontera irlandesa i posaria a prova la integritat del propi Regne Unit. Això ha renovat les crides a Escòcia per trencar amb Anglaterra, unir-se a la UE i seguir el seu propi camí, amb una visió del món molt més propera a Brussel·les que no pas a Londres. Així mateix, les enquestes realitzades al llarg del 2020 mostren una majoria estreta però sostinguda a favor de la independència i el SNP està en camí de tornar a guanyar de manera abassegadora les eleccions escoceses de l'any vinent. I també ha canviat la manera com es percep Escòcia a l'estranger en tant que s'ha fet evident la divergència entre la visió unilateralista de Londres i el multilateralisme comú a tots els partits polítics a Escòcia.

Patrick Thill i Vassil Kirov Covid-19 and a new social Europe

La crisi del coronavirus ha mostrat no només la manca d'una estratègia europea en matèria de salut pública i de solidaritat entre els sistemes nacionals de salut, sinó també el buit del marc contextualitzador de l'anomenada Europa social, vital per a la futura cohesió d'Europa. Els autors consideren que tot i que encara és massa aviat per establir l'impacte total de la crisi, l'atur augmenta, molt especialment l'atur juvenil, mentre que la precarietat i la pobresa afecten les aquelles persones que ja eren vulnerables abans de la pandèmia. Aquest panorama socioeconòmic és encara més desolador que el de la crisi financera de 2008 sembla tràgicament familiar. Tot i això, els experts identifiquen el xoc Covid-19 com encara més perjudicial econòmicament i socialment que la crisi financera mundial del 2008. L'anterior crisi global no només ens va alertar sobre les conseqüències socials del neoliberalisme desenfrenat, sinó també del temps que es triga a restaurar unes polítiques públiques socialment responsables. Els autors afirmen que ara el repte d'Europa és generar

una forta cohesió social per a tots els seus ciutadans després de la crisi de la COVID-19 i que això va més enllà de la tasca econòmica de reconstruir Europa —l'Europa tal com era— i comporta construir una Europa social basada en el consens, que incorpori estàndards socials i laborals comuns. Aquest projecte necessita temps i només tindrà èxit si es substitueix la còmoda narrativa del «tornar a la normalitat» per una avaluació exhaustiva i reflexiva de la formulació de polítiques per tal de bastir una autèntica Europa social

Democràcia, diversitat i cultura

Chantal Mouffe Left-wing populism: a strategy for after the pandemic

En aquest article Chantal Mouffe vol desmuntar la teoria que anuncia la fi del populisme d'esquerres ja que els seus crítics afirmen que, atès que els partits populistes d'esquerres no han estat capaços d'assolir els seus objectius, és hora de tornar a la concepció tradicional de la política. L'aurora rebat aquesta visió i argumenta que en la conjuntura actual una estratègia populista d'esquerres és més rellevant que mai. En tant que la COVID-19 ha agreujat les desigualtats existents i ha accentuat la crisi orgànica del neoliberalisme, després de la pandèmia no hi haurà retorn al «business as usual». En definitiva, Mouffe afirma que l'esquerra ha de traçar una frontera entre el poble i l'oligarquia, i que la transició ecològica és l'element al voltant del qual pot cristal·litzar una força popular col·lectiva, en tant que dos projectes demanen un canvi sistèmic radical i que una transició ecològica real requereix una ruptura amb el capitalisme financer.

Svetlana Alexievitch Le socialisme a disparu, mais nous sommes toujours là

En aquesta conversa la premi Nobel de literatura Svetlana Alexievitch reflexiona sobre el moment polític i cultural al seu país Bielorússia, a Europa i al món. Considera que en la transició de les dictadures comunistes cap a la democràcia va resultar que tot no era tan evident ni tan fàcil. Que calia fer molta feina, que els ciutadans dels antics països del bloc soviètic havien d'aprendre a actuar com a persones lliures que no eren, amb una llibertat de pensament que no tenien. I al seu entendre això ha comportat que en lloc de d'obrir-se al món aquestes societats s'han quedat al marge del món. També ho atribueix al fet que la generació de persones que es van construir durant la dècada de 1960 i les que són una mica més joves, que són les que es preocupen pels temes de democràcia i llibertat, estan desapareixent de l'escena històrica, mentre que la següent generació ha mirat cap a una altra banda, fent veure que la qüestió estava resolta, la història acabada i que es podien dedicar a altres coses. Confia, però, que la novíssima generació, la dels nous ciutadans que creixen viatjant i veient món, que parlen molts idiomes, són més oberts, més mòbils, podrien organitzar i dirigir una nova era.

Yascha Mounk The Coming Crisis of Legitimacy

Des de les pàgines de *The Atlantic* l'autor alerta de la crisi de legitimitat que molt probablement afectarà el proper president dels Estats Units, sigui quin sigui el guanyador. En efecte, tant si guanya Biden com si ho fa Trump, milions d'americans probablement creuran que li hna robat la victòria al seu candidat. Una enquesta recent del *Campaign Legal Center and Protect Democracy* revela que na clara majoria d'americans, inclosos sis de cada deu republicans, confien que els vots per a l'elecció presidencial de novembre es comptabilitzaran de manera justa, precisa i segura. Això no obstant, interpel·la que la confiança en la justesa de les eleccions està fortament condicionada al seu resultat. Només un de cada tres nord-americans que té previst votar per Trump afirma que si es declara vencedor a Joe Biden, seria perquè ha obtingut més vots que Donald Trump. Més de dos de cada cinc ho imputen al fet que al seu parer els sistemes de votació es manipulen i es comet frau electoral. Més sorprenent encara és que és que molts partidaris de Biden també afirmen que dubtarien de la validesa de les eleccions si no els agradés el resultat. Només un de cada cinc partidaris de Biden afirma que una victòria de Trump seria perquè hauria obtingut més vots que Biden; gairebé dos de cada tres considera que la seva victòria es deuria a la supressió de butlletes i a la interferència estrangera. En definitiva, independentment de qui guanyi les eleccions, és probable que milions d'americans dubtin que el seu resultat sigui just. D'aquí a menys de dos mesos, la democràcia nord-americana podria afrontar una de les proves més grans sobre la seva legitimitat.

Cristina Sen 'Old Lives Matter': campaña mundial contra la discriminación por edad

L'autora ressenya la campanya *Old lives matter* impulsada per més de 40 organitzacions científiques, sanitàries i socials de tot el món per sensibilitzar la població i lluitar contra l'edatisme, la discriminació contra la gent gran basada en falsos prejudicis instal·lada en totes les societats. La iniciativa d'aquesta campanya parteix de la Societat Francesa de Geriatria i Gerontologia, i s'inscriu en el context de la pandèmia de COVID-19, que ha posat encara més en evidència una discriminació que és la més estesa , la més corrent i la més universal. I que, a més, és l'única que no està sancionada per cap llei. En definitiva, es tracta d'una discriminació insidiosa que soscava les nostres societats; l'exclusió de la majoria d'adults d'edat avançada d'una participació activa en la societat representa una tragèdia inacceptable i contrària a la dignitat humana.

David Adler Internacionalismo o extinción

A la vista de les pròximes eleccions presidencials dels Estats Units, es posa de manifest la fragilitat del sistema internacional, el qual es pot veure greument afectat pels resultats d'aquestes eleccions. No només es posa en joc el futur del país sinó també el del planeta sencer en funció la gestió de temes d'abast mundial com la pandèmia de la covid, el clima o el capital. Existeix un gran reconeixement d'aquests desafiaments però cada cop hi ha un

grup menor d'actors preparats per a fer-los front, aquesta és la gran paradoxa del sistema internacional. Amb l'objectiu de construir un front comú es va crear la Internacional Progressista, que uneix les forces progressistes del món per a lluitar conta aquests desafiaments. Inclou sindicats, partits i moviments d'arreu del món. Tot i que la pandèmia de la covid va forçar a posposar plans de reunió també ha accelerat crisis que obliguen a actuar amb rapidesa, per aquest motiu, el mes de setembre es va convocar la Cimera Inaugural amb la intenció d'esbossar la crisi actual, reclamar un futur compartit i enfortir el front planetari que marcarà la direcció estratègica de cara al pròxim any per a un nou internacionalisme.

Yanis Varoufakis Necesitamos un movimiento progresista democrático de alcance planetario

Per a Varoufakis resulta preocupant que pocs mesos després d'haver esclatat l'actual crisi de salut global s'hagi gairebé deixat de tenir en perspectiva la crisi global precedent desencadenada per l'esclat de la bombolla financera l'any 2008. Indica dos aspectes importants que sorgeixen si prenem en consideració el que va succeir llavors. En primer lloc, constata que la por provocada per la intensitat de l'esclat va portar a les elits mundials a plantejar en un primer moment una autocrítica pels excessos de la globalització neoliberal. I que aquests primers gestos van ser ràpidament substituïts per un austeritarisme a escala internacional, que es va acarnissar especialment amb el Sud d'Europa. En segon lloc, cal recordar que en resposta van sorgir moviments ciutadans contra les polítiques d'austeritat. Tot i que por semblar que aquests moviments van acabar per ser derrotats, és difícil ara mateix sostreure's a la idea de que, fins i tot entre les elits, existeix un consens sobre la inevitabilitat d'emprendre la remuntada d'aquesta nova crisi amb una certa voluntat de redistribució, com ho demostren iniciatives del tipus del fons de reconstrucció de la UE. Per tant, això revela la importància de construir una oposició ciutadana prou contundent a l'hora d'exigir una correcta redistribució. Per això, doncs, Varoufakis considera indispensable comptar amb un moviment progressista democràtic d'abast planetari.

Noam Chomsky The world is at the most dangerous moment in human history

Noam Chomsky, adverteix que ens trobem davant un període sense precedents, qualificant-lo com un dels moments més perillosos de la història, ja que posa en perill la continuïtat de la vida humana a la Terra. En una entrevista realitzada per la Internacional Progressista sota l'eslògan "internacionalisme o extinció" —organització formada per persones compromeses amb un món just, democràtic i amb la transformació social i econòmica de les institucions— Chomsky manifesta que existeix una important confluència de crisis a causa de principalment tres perills: l'amenaça d'una guerra nuclear, la crisi climàtica i el creixent autoritarisme, fet alarmant, ja que Chomsky identifica la democràcia com la via per a gestionar les fatals crisis. Assenyala que Donald Trump no ha posat fre a aquests tres perills sinó que ha aconseguit que augmentin desenvolupant la producció d'armes,

maximitzant l'ús de recursos fòssils i desfent-se de qualsevol veu dissident del comitè executiu. Problema al qual s'afegeix l'amenaça de l'actual president de no abandonar la posició en el cas que els resultats de les eleccions no siguin favorables a la seva continuïtat. Per la seva part Chomsky insta a aquells d'esquerra a votar per Biden en les pròximes eleccions el novembre i reconèixer que la política d'esquerres ha de consistir en un activisme constant.

Michael Krüger La idea de una Europa unida se está desmoronando

Aprofitant la propera publicació en castellà del seu llibre de versos *Mi Europa*, l'editor i poeta Michael Krüger comparteix en aquesta entrevista la seva visió desencantada sobre l'Europa actual i afirma que fins el més optimista ha perdut la confiança. Quan l'optimisme significa ignorar la realitat, tots els optimistes estan en el mateix vaixell europeu. Admet que té la sensació que la idea d'una Europa unida s'està enfonsant, i que la pandèmia de la Covid ha demostrat que no hi va haver unió des del principi. Només quan es va tornar la crisi es va tornar massa perillosa, Europa va tractar d'actuar unida, però la Unió Europea mai va parlar amb una veu. Com tampoc no ha estat possible crear un consens sobre com abordar la qüestió dels refugiats i obtenir acords en l'àrea fiscal després de la crisi bancària de 2008. També assenyala que l'entusiasme inicial cap a l'idea d'Europa se l'ha endut el vent, i les perspectives no són gaire il·lusionants si ens feixem en el que passa en dos grans centres clàssics de la cultura europa com Budapest i Varsòvia. Afirma que mai no ha entès per què no hi ha una Oficina Europea per a la Identitat i la Cultura i que tots els discursos formulats des de Brussel·les al llarg dels darrers 25 anys parlen de problemes econòmics, fiscals o agraris, però mai de cultura i identitat. Durant la pandèmia tothom ha sentit la necessitat de la cultura, i de sobte, la cultura tornava a estar a l'agenda: què fer amb totes les galeries, els teatres, els espais oberts, les llibreries? Hem de salvar-los. Per què? Perquè en aquests llocs Europa és més societat anònima que Apple, Facebook i companyia, encara que ells siguin els veritables governants del món modern.

Mar Calpena El siglo de las luces del oscurantismo

L'autora afirma a la revista *Contexto* que les teories conspiratives i el negacionisme científic han deixat de ser idees marginals i amenacen amb centrar el debat públic, a la vegada que es planteja a qui beneficien i per què aquest fenomen s'està produint precisament ara. També assenyala la diferència entre teories conspiratives i negacionisme en tant que el negacionisme funciona d'una manera diferent a les teories conspiratives, utilitzant armes com per exemple les opinions esbiaixades d'experts, o evidències incompletes, per reforçar les seves afirmacions. Considera que l'auge actual d'aquests moviments es deu al declivi de l'esquerra i de la disminució de la influència social de les seves explicacions racionalistes, com el materialisme històric o la lluita de classes. D'altra banda, els grups de dretes han sabut aprofitar molt bé els mecanismes de les xarxes socials per difondre aquest tipus de teories.

Economia, benestar i igualtat

The Economist Is the office finished?

Com a conseqüència de les mesures de confinament establertes per combatre la pandèmia, el teletreball han estat aplicat d'una manera generalitzada i des de *The Economist* afirmen que ha vingut per a quedar-se. Les empreses hauran d'adaptar-se a un patró d'assistència esporàdica en què l'oficina torni a ser momentàniament un centre neuràlgic, amb el risc que amb el pas del temps el capital social d'una empresa s'erosioni, la creativitat baixi, les jerarquies es petrifiquin i l'esperit d'equip s'esvaeixi. Segons l'article, la resposta ha de ser una interacció més específica del personal, amb grups que es reuneixen en moments específics per cultivar les amistats i intercanviar informació. Les noves tecnologies que "gamifiquen" les interaccions en línia i augmenten l'espontaneïtat poden acabar substituint el sofisticat món del Zoom. A mesura que reorganitzin les seves cultures, les empreses hauran de reorganitzar també les seves oficines: els inversors més seriosos esperen una reducció d'almenys 10% del parc d'oficines a les grans ciutats.

Branko Milanović Le capitalisme sans rival

Des del final de la Guerra Freda, el capitalisme no té rival. No obstant això, s'ha va dividir en dues branques: el capitalisme meritocràtic liberal, liderat pels Estats Units, i el capitalisme polític, liderat per la Xina. Més que dos estats, es tracta de dos models que competeixen ara en una guerra per incrementar el seu atractiu. En aquest article publicat a *Le Grand Continent*, Branko Milanović, qui dels dos sistemes sigui capaç d'afrontar millor les desigualtats d'ingressos i les estructures de classe serà el que es torni més atractiu i desitjable.

Guy Scriven The great disrupter

L'article és un crit d'alarma en el que Guy Scriven alerta que el canvi climàtic està a punt d'enfonsar el món de les empreses i que aquestes han de reaccionar ràpidament abans no sigui massa tard. Considera que a banda de l'impacte sanitari i econòmic, la pandèmia de COVID-19 també ens ha donat una idea de com serà de difícil fer front al canvi climàtic. A mesura que l'activitat econòmica s'ha estancat, les emissions de CO_2 relacionades amb la producció i despesa energia han caigut dràsticament. Aquest any la caiguda se situarà entre el 4% i el 7%. Però, per tenir una bona oportunitat de mantenir la temperatura mitjana de la Terra a menys de 2 ° C per sobre dels nivells preindustrials, les emissions netes de CO_2 i altres gasos d'efecte hivernacle han de caure a més o menys a zero a mitjan segle. I aquesta caiguda s'ha d'aconseguir sense aturar l'economia mundial, sinó reconnectant-la. Així doncs, la pandèmia ofereix l'oportunitat d'accelerar la reducció de les emissions de gasos d'efecte hivernacle. Alguns governs, particularment a Europa, han estat donant dotant de contingut verd els paquets de rescat de les empreses i prometen invertir més en l'economia baixa en carboni. El virus també ha demostrat que molts viatges, ja

siguin desplaçaments diaris o vols de negocis, potser no ser realment necessaris. A la vegada, la caiguda del preu del petroli fa que reduir els subsidis als combustibles fòssils sigui políticament més fàcil. En darrer terme, d'aquí a deu anys no hi haurà cap gran entitat en cap lloc del planeta que no hagi de fer front al risc climàtic. I els seus consumidors, els seus accionistes i els seus empleats no permetran que no facin res.

Carmen Fernández Economía circular: cómo la COVID-19 nos ha convertido en ciudadanos más comprometidos

Com a conseqüència de l'impacte econòmic de la pandèmia de coronavirus, els experts advoquen per l'impuls definitiu d'un nou sistema econòmic i social basat en l'aprofitament dels recursos i el respecte pel medi ambient. Per això promouen l'economia circular per tal de posar en marxa una producció de béns i serveis que redueixi el consum i el malbaratament de matèries primeres, aigua i fonts d'energia. Aquest canvi de paradigma permet estendre la vida útil dels productes i donar-los una segona (o tercera) oportunitat perquè els recursos naturals s'esgoten. Per a això s'ha de complir el concepte de les set R: reflexionar, rebutjar, reduir, reutilitzar, reciclar, redistribuir i reclamar. Això suposa un nou model de societat més conscienciada i d'indústria que aposti per l'ecodisseny amb productes pensats perquè puguin reciclar-se o reutilitzar-se després. En aquest sentit, doncs, la COVID-19 ha alliçonat la població alhora que ha creat nous hàbits socials i de consum. El confinament va fer que s'aprofitessin tots els recursos que es tenien a l'abast i s'exercís una particular visió sobre l'economia circular.

Sostenibilitat i canvi climàtic

Divia Hobson Renovating Europe: a path to green recovery

Europa es troba en una posició òptima per liderar una recuperació verda que redueixi l'impacte econòmic de la crisi del coronavirus. En efecte, a diferència del que passa en molts països, les principals polítiques que preparen el camí cap a la neutralitat climàtica, com el *New Green Deal* europeu, ja estan en marxa per marcar el camí a seguir. A la vegada, l'autora subratlla que el canvi necessari cap a un continent neutre per al clima, amb emissions de gasos d'efecte hivernacle nul·les, ha de ser també el d'una transició justa. Aquest concepte emergent és ara més important encara que abans de la crisi, ja que la pandèmia no ha fet més que agreujar les disparitats socials i econòmiques. Així doncs, ara que tots els països inicien els seus plans de recuperació, les seves implicacions per al nostre enfocament col·lectiu en la lluita contra el canvi climàtic són elevades. Per aconseguir una recuperació verda caldrà una acció inclusiva que proporcioni llocs de treball amb rapidesa i millori la qualitat de vida, a través de la renovació d'edificis i molt més.

Patrick Greenfield World fails to meet a single target to stop destruction of nature – UN report

L'autor alerta des de les pàgines de *The Guardian* que al llarg de la darrera dècada el món no ha assolit ni un sol dels objectius establerts per mirar de salvar els ecosistemes que sustenten la vida del planeta. L'informe de les Nacions Unides *Global Diversity Outlook 5* és devastador i assenyala que malgrat els progressos realitzats en algunes àrees, els hàbitats naturals han continuat desapareixent, una gran quantitat d'espècies continuen amenaçades d'extinció per culpa de les activitats humanes i no s'han eliminat 500.000 milions de dòlars de subvencions governamentals atorgades a activitats perjudicials pel medi ambient. Així, la responsable de biodiversitat de l'ONU, Elizabeth Maruma Mrema ha afirmat recentment que la humanitat es troba en una cruïlla de camins que decidirà com les generacions futures conviuran amb la naturalesa. En efecte, els ecosistemes de la Terra estan en línies generals molt amenaçats en general i com s' explota la natura de manera insostenible i se soscava la seva contribució a les persones, més soscavem el nostre propi benestar, seguretat i prosperitat.

The Economist Is it the end of the oil age?

El petroli ha estat la principal font d'energia del segle XX: va alimentat els cotxes, les guerres, l'economia i la geopolítica. Ara el món s'enfronta a un xoc energètic que accelera el canvi cap a un nou ordre. Quan la COVID-19 va colpejar l'economia mundial a principis d'aquest any, la demanda de petroli va caure més d'una cinquena part i els preus van caure. Des de llavors s'ha produït una recuperació notable, però és improbable que es torni a la situació anterior. Dins d'aquest context, *The Economist* assenyala que els productors de combustibles fòssils es veuen obligats a afrontar les seves vulnerabilitats. El gegant ExxonMobil ha quedat fora del *Dow Jones Industrial Average*, per primer cop des del 1928. Els petroestats com l'Aràbia Saudita necessiten un preu del petroli de 70-80 dòlars el barril per equilibrar els seus pressupostos i avui només s'acosta als 40 dòlars. De més a més, a mesura que els ciutadans, els governs i els inversors prenen cada vegada més consciència del canvi climàtic, es va enfortint la indústria de les energies netes. Els mercats de capitals han canviat: les accions d'energia neta ha augmentat un 45% aquest any. Amb uns tipus d'interès propers a zero, els polítics donen cada cop més suport als plans d'infraestructura verda. En definitiva, el sistema energètic del segle XXI promet ser millor que el de l'era del petroli, millor per a la salut humana, més estable políticament i menys volàtil econòmicament. El canvi, però, comporta també grans riscos. Si és desordenat, podria afegir-se a la inestabilitat política i econòmica dels petroestats i concentrar el control de la cadena de subministrament ecològic a la Xina. El canvi encara podria ser més perillós si es produeix massa lentament. si el canvi cap a les energies renovables lliures de combustibles fòssils s'accelera, com és desitjable, pot provocar encara més turbulències geopolítiques.

Bernat Solé Catalunya amb l'agenda global

Amb motiu dels cinc anys de l'aprovació per part de l'ONU de l'Agenda 2030, el conseller d'Afers Exteriors Bernat Soler reafirma el compromís de Catalunya amb els seus objectius i subratlla que és més necessària que mai. Les temperatures continuen pujant i en 235 dies del que portem d'any hem consumit els recursos naturals que la Terra pot generar en un any. Vivim, doncs, en deute ecològic. No cal dir doncs la importància que té una agenda que ens compromet amb un full de ruta compartit per al planeta, per a les persones, la prosperitat i la justícia, amb els 17 objectius de desenvolupament sostenible (ODS) com a eixos de la gran revolució pendent. En aquest sentit, Catalunya és conscient de la necessitat d'actuar segons marca aquesta gran guia global. Si l'horitzó del 2030 ja es preveia preocupant abans de la pandèmia, aquest any ens hem hagut de centrar en aquells ODS vinculats a la salut i l'educació. Amb tot, Catalunya reafirma el seu compromís amb el planeta i posa de relleu el camí recorregut amb propostes com la Llei de Canvi Climàtic i la implantació de la Renda Garantida de Ciutadania. En darrer terme, l'objectiu és que la Catalunya del futur sigui més sostenible i oberta, més justa i igualitària, més solidària i integradora, més garant dels drets humans i de la pau. I tot això sense deixar ningú enrere i determinats a llegar un planeta millor.

Fiona Harvey Few countries living up to Covid 'green recovery' pledges

L'autora denuncia que pocs països compleixen les seves promeses de recuperació verda en la sortida de la crisi del coronavirus, i alerta de l'alta probabilitat que es destinin centenars de milers de milions de dòlars en paquets de rescat econòmics que augmentin les emissions de gasos d'efecte hivernacle. Així, entre les vint principals economies del món, només el Regne Unit, Alemanya i França, i la UE en el seu conjunt, preveuen una recuperació verda en què els beneficis per al clima i la natura superin els impactes negatius. La UE lidera aquesta recuperació verda amb el paquet de 750.000 milions d'euros anunciat al juny, que destina el 37% del finançament a iniciatives ecològiques que millorin l'eficiència energètica, redueixin la dependència dels combustibles fòssils i inverteixin en la preservació i restauració de la natura. També destaca que tots els préstecs i subvencions comporten clàusules verdes adjuntes, en forma de requisits ambientals que seran vinculants.

Innovació, ciència i tecnologia

Adam Segal The Coming Tech Cold War With China

Des de les pàgines de *Foreign Policy*, l'autor analitza els principals aspectes de la nova guerra freda tecnològica que s'està albirant entre els Estats Units i la Xina. Així, a poques setmanes del final del seu primer mandat, l'administració de Donald Trump ha dissenyat finalment una estratègia integral de competència tecnològica amb la Xina. Des de tallar les cadenes que subministren gegants tecnològics xinesos fins a impedir transaccions o regular els cables submarins dels quals depenen les telecomunicacions, les mesures de l'administració Trump han estat sovint incompletes, improvisades i fins i tot perjudicials per

a alguns dels grans punts forts del sistema d'innovació nord-americà. No obstant això, l'autor considera que aquestes accions han establert els esquemes de la política tecnològica nord-americana cap a la Xina per al futur proper, una política es basa en restringir el flux de tecnologia cap a la Xina, reestructurar les cadenes de subministrament mundials i invertir en tecnologies emergents americanes. Paral·lelament, la contraestratègia de Pequín també s'ha posat en marxa. La Xina ha accelerat els treballs per desenvolupar semiconductors i altres tecnologies bàsiques per reduir la seva vulnerabilitat respecte de les cadenes de subministrament que passen pels Estats Units. Per assolir aquest objectiu, els seus líders mobilitzen empreses tecnològiques, estrenyen els vincles amb els països que participen a la nova Ruta de la Seda i mantenen una campanya d'espionatge ciberindustrial. Si els contorns de la guerra freda tecnològica han quedat prou clars, no ho és tant qui se'n beneficiarà. Un món tecnològic amb dos adversaris probablement innovarà més lentament, almenys a curt termini. També serà més car. Un informe del Deutsche Bank estima els costos de la guerra tecnològica en més de 3,5 bilions de dòlars durant els propers cinc anys. Tot i això, els líders d'ambdues superpotències esperen accelerar el desenvolupament tecnològic convertint-lo en una qüestió de seguretat nacional.

Vivek Wadhwa The Genetic Engineering Genie Is Out of the Bottle

L'autor de l'article publicat a *Foreign Policy* alerta de que la propera pandèmia podria dissenyar-se amb bioenginyeria mitjançant una tecnologia barata i fàcilment disponible. Amb la COVID-19 que posa les economies occidentals de genolls, tots els autòcrates saben ara que els patògens poden ser tan destructius com els míssils nuclears. El que és més preocupant encara és que ja no cal disposar d'un laboratori governamental per crear un virus. Gràcies a la revolució tecnològica en enginyeria genètica, totes les eines necessàries per crear un virus s'han tornat tan barates, senzilles i fàcilment disponibles que qualsevol científic o biohacker pot utilitzar-les Els experiments que abans només s'haurien pogut dur a terme en grans laboratoris governamentals i corporatius ja es poden fer pràcticament a la taula de la cuina amb equipaments que es troben a Amazon. L'enginyeria genètica, amb tot el seu potencial per al bé i el mal, s'ha democratitzat. Si experimentar amb l'ADN va requerir anys d'experiència, laboratoris sofisticats i milions de dòlars, ara el CRISPR (Clustered Regularly Interspaced Short Palindromic Repeats) ho ha canviat tot. Com és tan barat i fàcil d'utilitzar, milers de científics de tot el món experimenten amb projectes d'edició de gens basats en CRISPR. En darrere terme, hem de tractar la pandèmia del coronavirus com un assaig del que pot passar, ja que potser ens haurem d'enfrontar a nous virus dissenyats deliberadament pels humans.

The Internet Economy Foundation Internet Economy Report 2020

Des de la seva fundació el 2016, la *Internet Economy Foundation* ha estat un defensor independent dels elements bàsics del futur digital europeu: una infraestructura digital amb capacitat de lideratge mundial, una important aportació de capital i suport per a les

startups i una competència lliure i justa en l'economia d'Internet. Atesa la necessitat contínua d'informació actualitzada, la IEF presenta ara el seu Informe sobre l'Economia d'Internet amb l'objectiu de reunir els fets clau, reflectir les tendències actuals i defensar les accions essencials necessàries per ajudar Europa a ocupar un lloc decisiu en l'economia d'Internet. Es tracta d'un estudi "viu" que serà actualitzat contínuament al llarg de l'any per tal de reflectir les prioritats, els avenços, els retrocessos o el manteniment de l'estatus quo.

Marina Velasco 'The Lancet' señala los errores y los aciertos de España en la desescalada

L'article resumeix el contingut d'un article publicat per la revista *The Lancet* arran d'un estudi en el qual es compara l'estratègia de nou països a l'hora de dissenyar i aplicar les mesures de confinament i desconfinament per combatre la pandèmia de coronavirus. L'informe destaca que Espanya no ha aconseguit posar en marxa un sistema eficaç de cerca, prova, rastreig, aïllament i suport abans de suavitzar les restriccions del confinament. A la vegada, també subratlla que el sistema de salut pública a Espanya ha hagut de patir simultàniament les conseqüències d'una dècada d'austeritat. Els autors de l'estudi identifiquen les principals lliçons extretes de les experiències dels països estudiats que tenen repercussions en les estratègies de desescalada. En primer lloc, consideren essencial tenir un pla clar amb un procés transparent d'adopció de decisions, idealment establint explícitament els nivells o fases de la flexibilització de les restriccions, els criteris per passar al següent nivell o fase i les mesures de contenció que comporta cada nivell o fase. En aquest sentit, critiquen que Espanya ha publicat un panell d'indicadors, que inclou paràmetres epidemiològics, de mobilitat, socials i econòmics, encara que sense una ponderació explícita en el procés de presa de decisions. L'informe conclou que aixecar les restriccions és una cosa que s'ha de fer amb molta cura i vigilància contínua, i Espanya, Alemanya i el Regne Unit han demostrat l'enorme potencial de repunt de l'epidèmia si no es posen en marxa mesures exhaustives.